

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 23.11.2011
COM(2011) 787 konč.

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

ERASMUS ZA VSE: Program EU za izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport

ERASMUS ZA VSE

PROGRAM EU ZA IZOBRAŽEVANJE, USPOSABLJANJE, MLADE IN ŠPORT

1. NOV PROGRAM ZA SPOPADANJE Z NOVIMI IZZIVI

To sporočilo dopolnjuje predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi „*Erasmusa za vse*“: enotnega programa za izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport za obdobje 2014–2020. Program odraža prednostne naloge strategije Evropa 2020 in njenih vodilnih pobud. Predstavlja ključno naložbo v ljudi, ki bo s prispevkom k rasti in zagotavljanjem blaginje koristila posameznikom in celotni družbi.

Za inovacije, produktivnost in rast sta izobraževanje in usposabljanje bolj pomembna kot kadar koli prej, zlasti zaradi trenutne gospodarske in finančne krize, kljub temu pa možnosti človeškega kapitala Evrope ostajajo premalo neizkoriščene. Treba je storiti več, da bodo sistemi izobraževanja in usposabljanja zagotavljali znanje, potrebno na vedno bolj globaliziranem trgu dela, kar bo v pomoč mladim pa tudi pri doseganju, da postane vseživljenjsko učenje realnost za vse. Za mlade, ki jih je kriza najbolj prizadela, je zlasti pomembna vloga, ki jo pri zaposlovanju igra izobraževanje in usposabljanje, tudi v obliki pripravništev. Poleg tega na področju izobraževanja še vedno obstajajo številne neenakosti spolov: čeprav se v visokem šolstvu izobražuje več žensk kot moških in tudi visokošolsko izobrazbo doseže več žensk, študijska področja ostajajo segregirana, pri čemer so ženske premalo zastopane na področju znanosti in tehnologije; dečki dosegajo slabše rezultate od deklic na področju bralne pismenosti in pogosteje predčasno opustijo šolanje.

Od skupnih prizadevanj za doseg cilja EU, ki je manj kot 15 % oseb z nezadostnimi osnovnimi znanji do leta 2020, bi EU imela sklop dolgoročnih koristi¹. Povečanje deleža ljudi z visokošolsko izobrazbo na 40 % bi v EU prispevalo k 4-odstotnemu povečanju BDP na prebivalca². Zagotavljanje, da sistemi izobraževanja in usposabljanja omogočajo spretnosti, potrebne na trgu dela, bo prispevalo k uresničevanju cilja Evrope 2020 na področju zaposlovanja (75 %).

Evropska dodana vrednost programa bo: pomagati državljanom pri pridobivanju več in boljših spretnosti, povečati kakovost poučevanja v izobraževalnih institucijah v EU in drugod, podpirati države članice in tretje partnerske države pri posodabljanju sistemov izobraževanja in usposabljanja ter povečanju njihove inovativnosti, ter razvoj evropske razsežnosti v množičnem športu. Zaradi omejenega proračun EU in njenih držav članic je treba v središče pozornosti postaviti rezultate in stroškovno učinkovitost, se v prizadevanjih osredotočiti na podporo sistemskemu učinku ter zmanjšati upravne stroške in stroške poslovanja.

Ključna pri zagotavljanju te dodane vrednosti je krepitev povezav in sinergije med programom ter glavnimi prednostnimi nalogami in postopki politik EU, zlasti izvajanjem strategije Evropa 2020, strategije izobraževanja in usposabljanja 2020, mladinske strategije

¹ Evropska mreža strokovnjakov za ekonomijo izobraževanja (European Expert Network on Economics of Education, EENEE), povzetek politike, september 2011.

² Poročilo poljskega predsedstva o virih rasti v Evropi z naslovom „Na poti k evropskemu soglasju o rasti“, oktober 2011.

ter prednostnih nalog zunanjih ukrepov EU. Prednostne naloge porabe morajo temeljiti na skupnih prednostnih nalogah in razvoju politik; v tem smislu nedavno sporočilo o posodobitvi visokega šolstva izpostavlja ključna področja politik, ki jih je treba podpreti, da se izboljša dosežena raven izobrazbe, kakovost, privlačnost in internacionalizacija visokošolskih sistemov ter njihova ustreznost za inovacije³.

2. IZHAJANJE IZ PRETEKLIH DOSEŽKOV IN IZKUŠENJ

Ocene kažejo, da programi EU za obdobje 2007–2013 že imajo pomemben sistemski učinek, ki močno presega koristi, ki so jih deležni posamezni udeleženci. Mednarodno sodelovanje na področju visokega šolstva je pokazalo, da je EU postala svetovna referenca in vir navdiha pri reformah visokega šolstva. Še več, programi so bili bistvenega pomena za spodbujanje uporabe inovativnih pristopov, med drugim k razvoju učnih načrtov in preglednosti. Na področju neformalnega učenja je podpora EU močno vplivala na izobraževalni in poklicni razvoj posameznikov ter navdihnila in oblikovala pobude politik, kot je Evropska prostovoljna služba.

Vendar obstaja zapleten sklop več programov in ukrepov, ki ga je treba nadomestiti s **preprostejšo, racionalizirano zgradbo**, ki omogoča boljše ravnovesje usklajevanja in prožnosti. Na primer, *program vseživljenjskega učenja* je sestavljen iz šestih podprogramov⁴ ter ima več kot 50 ciljev in več kot 60 ukrepov. Program *Mladi v akciji* se osredotoča na mobilnost in (neformalno) učenje mladih, mladi pa lahko izkoriščajo tudi približno 80 % finančnih sredstev programa vseživljenjskega učenja. Nekateri ukrepi ne dosegajo kritične mase za dolgoročni učinek ali pa so povezani z visokimi upravnimi stroški.

Razdrobljenost različnih instrumentov EU za izvajanje enakih ciljev in ukrepov je značilna tudi za mednarodno sodelovanje na področju visokega šolstva. Komisija trenutno financira pet visokošolskih programov sodelovanja z različnimi deli sveta:

- *Erasmus Mundus* se pretežno osredotoča na mobilnost, saj nudi štipendije za visokokakovostne skupne magistrske študije in doktorske programe ter podpira konzorcije univerz z različnimi deli sveta;
- *Tempus* je program za krepitev zmogljivosti za posodobitev visokega šolstva s projekti sodelovanja med univerzami EU in enakovrednimi ustanovami na Zahodnem Balkanu in v sosedskih državah;
- *Alfa* in *EduLink* imata podobne cilje in zajemata Latinsko Ameriko in države AKP;
- Komisija je vzpostavila tudi program za *sodelovanje z industrializiranimi državami*, s katerim se financirajo projekti za skupne in dvojne diplome, skupni projekti mobilnosti in dejavnosti politik.

Vsi ti visokošolski programi imajo podobne cilje: financirajo primerljive, čeprav nekoliko različne vrste ukrepov z različnimi časovnimi razporedi ter različnimi načini in postopki izvajanja. Prevelika razdrobljenost je povezana s tveganjem prekrivanja, otežuje dostop

³ COM(2011) 567 konč., 20.9.2011.

⁴ Erasmus, Comenius, Leonardo, Grundtvig, prečni program, Jean Monnet.

možnim upravičencem in omejuje možnosti za doseganje večje učinkovitosti, kritične mase in stroškovne učinkovitosti.

Z novim osredotočenjem na prednostne naloge, ki bodo povečale dodano vrednost EU in sistemski učinek, bodo podprti ukrepi prispevali k več delovnim mestom in večji rasti v skladu s cilji Evrope 2020. Ekonomija obsega je lahko precejšnja, če imajo podobni ukrepi podobna izvedbena pravila in postopke, kar poenostavlja delo upravičencem in organom upravljanja. Program *Erasmus za vse*, ki izhaja iz precejšnjega uspeha programov za obdobje 2007–2013⁵, bo poskušal odgovoriti na njihove šibkosti, ki so bile izpostavljene v ocenah, in povečal sinergije z drugimi viri financiranja EU. Medtem ko se bo novi program osredotočal na različne ukrepe nadnacionalnega značaja, bodo strukturni skladi podpirali nacionalna in regionalna prizadevanja, med drugim za posodobitev infrastrukture izobraževalnih institucij, podporo nadgrajevanju spretnosti, usposabljanje in mobilnost ljudi na trgu dela ter povečanje dostopa do izobraževanja in usposabljanja za nezadostno zastopane skupine. Mobilnost raziskovalcev bodo podpirale aktivnosti Marie Curie⁶ v okviru Obzorja 2020. Da bi bile sinergije z Obzorjem 2020 docela izkoriščene, se bodo skupne diplome na doktorski stopnji izvajale izključno v okviru aktivnosti Marie Curie.

Erasmus za vse bo:

- povečal usklajenost in spodbujal vseživljenjsko učenje, in sicer tako, da bo povezoval podporo formalnemu in neformalnemu učenju v celotnem razponu izobraževanja in usposabljanja;
- razširil možnosti za strukturirana partnerstva med različnimi sektorji izobraževanja, podjetji in drugimi pomembnimi akterji;
- zagotavljal prilagodljivost in pobude, da bosta pri dodeljevanju proračunskih sredstev ukrepom, upravičencem in državam bolj upoštevana uspešnost in učinek.

Ime „*Erasmus*“ javnost v EU in sodelujoči iz tretjih držav splošno priznavajo kot sinonim za učno mobilnost udeležencev izobraževanja in tudi za evropske vrednote, kot sta večkulturnost in večjezičnost. Namesto ohranjanja vedno bolj kompleksne množice imen se bo program imenoval „*Erasmus za vse*“. To ime lahko uporabljajo javni in zasebni organi v glavnih sektorjih izobraževanja, ki so zajeti v programu.

Za sporočanje in razširjanje se bo ime tudi povezovalo z glavnimi sektorji izobraževanja, kakor sledi: „*visokošolsko izobraževanje Erasmus*“, povezano z vsemi vrstami visokošolskega izobraževanja v Evropi in na mednarodni ravni; „*usposabljanje Erasmus*“, povezano s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter izobraževanjem odraslih; „*šole Erasmus*“, povezano s šolskim izobraževanjem; in „*udeležba mladih Erasmus*“, povezano z neformalnim učenjem mladih.

⁵ Program vseživljenjskega učenja (vključno s programi Erasmus, Comenius, Leonardo, Grundtvig), Erasmus Mundus, Tempus, programi dvostranskega sodelovanja z industrializiranimi državami, Edulink, Alfa, Mladi v akciji ter pripravljani ukrepi Šport za obdobje 2009–2011.

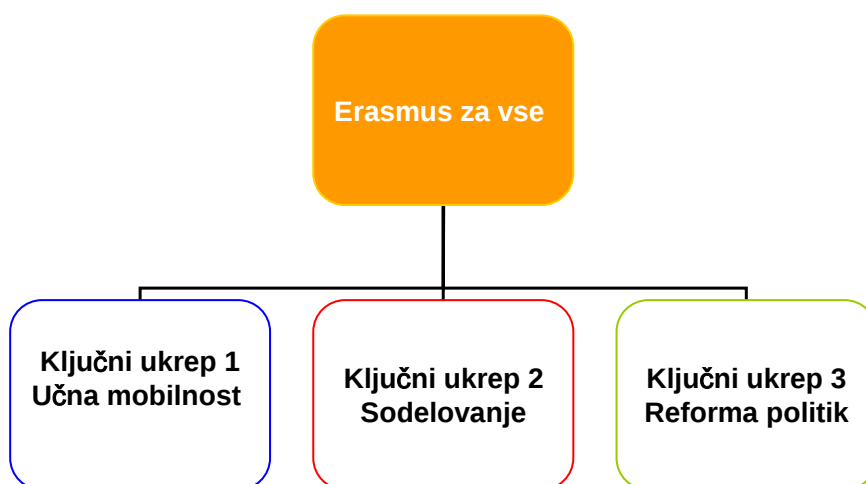
⁶ Program, katerega ime so navdihnili pomembni dosežki Nobelove nagrajenke Marie Skłodowske Curie.

3. ZGRADBA IN GLAVNI UKREPI PROGRAMA

3.1. Racionalizirana zgradba

Program vseživljenjskega učenja, mednarodni visokošolski programi in program Mladi v akciji imajo enake splošne cilje in podpirajo dejavnosti, ki jih lahko razdelimo v tri širše kategorije: učno mobilnost, sodelovanje med izobraževalnimi institucijami ali mladinskimi organizacijami ter sodelovanje na področju politik EU ali mednarodnih politik. Imajo podobno strukturo upravljanja (npr. razpisi za zbiranje predlogov za nadnacionalno sodelovanje) in metode izvajanja (neposredno upravljanje s strani Komisije ali posredno prek izvajalskih ali nacionalnih agencij). Za večjo skladnost, sinergijo in poenostavitev ter omogočanje inovativnih mehanizmov financiranja bo zgradba predlaganega programa podpirala **tri vrste ključnih ukrepov**, ki se bodo dopolnjevali in medsebojno podpirali:

- ***učna mobilnost posameznikov***: mobilnost bo predstavljala pomemben delež povečanega splošnega proračuna. Skupaj s poudarkom na kakovosti mobilnosti ter osredotočanjem na prednostne naloge in prizadevanja mora to povečanje zagotoviti večjo kritično maso in večji učinek, ki bo presegal zadevne posameznike in institucije;
- ***sodelovanje za inovacije in dobre prakse***: večja pozornost bo namenjena krepitvi inovativnih partnerstev med izobraževalnimi institucijami in podjetji. Na področju visokega šolstva bo poudarek na krepitvi zmogljivosti, osredotočanju na sosedске države in strateških partnerstvih z razvitimi gospodarstvi in gospodarstvi v vzponu;
- ***podpora za reformo politik***: reforma politik bo usmerjena v: krepitev orodij in učinka odprtih metod koordinacije na področju izobraževanja, usposabljanja in mladih; izvajanje strategije Evropa 2020; in spodbujanje dialoga na področju politik s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami.

Mednarodna razsežnost

Trenutno obstaja **pet visokošolskih za sodelovanje s tretjimi državami na področju visokega šolstva**. Ti bodo racionalizirani na tri ključne ukrepe programa, pri čemer bo velik poudarek ponovno na mobilnosti:

- podpora visokokakovostnim skupnim diplomam in štipendijam za študente in osebje po vsem svetu se bo razširila v primerjavi s sorazmerno majhnim številom univerz, ki lahko sodelujejo zdaj;
- upravljanje mednarodne mobilnosti bo temeljilo na trenutnem sistemu Erasmus, v okviru katerega se štipendije podeljujejo na podlagi medinstitucionalnih sporazumov;
- sredstva se bodo dodeljevala v skladu s tematskimi in geografskimi prednostnimi nalogami zunanjih ukrepov EU;
- racionalizirani bodo tudi ukrepi za krepitev zmogljivosti v okviru posodobitve visokošolskih sistemov; za zagotovitev systemskega učinka se bo sodelovanje s sosedskimi državami spodbujalo z združitvijo ukrepov za krepitev zmogljivosti in mobilnost. Ukrepi, ki se trenutno financirajo s programoma Alfa in Edulink ter nekdanjim programom Asialink, bodo zagotovljeni kot podpora krepitvi zmogljivosti, razvoju in posodobitvi s skupnimi projekti z univerzami EU, Latinske Amerike, Azije in Afrike.

Posebni ukrepi

Zaradi svojih posebnih prizadevanj za spodbujanje odličnosti v izobraževanju in raziskovanju na področju evropskega združevanja se bo **vodilna pobuda Jean Monnet** v programu nadaljevala kot ločena dejavnost in imela skupne mehanizme za izvajanje. Podobno se bo kot ločena dejavnost v programu obravnavalo tudi sodelovanje na ravni EU na področju **športa**, da se izkoristijo možnosti za poenostavitev in racionalizacijo zgradbe večletnega finančnega okvira.

3.2. Ključni ukrep 1: Učna mobilnost posameznikov

Jasno je, da ima mobilnost za nadnacionalno učenje – študij na partnerski instituciji, poučevanje, pridobivanje delovnih izkušenj, udeležba v izobraževanju ali sodelovanje pri prostovoljnem projektu ali projektu izmenjave v tujini – dodano vrednost in da se lahko učinkovito zagotavlja le na evropski ravni. Učna mobilnost ponuja možnosti za povečanje stopnje ključnih kompetenc in spretnosti, ki so velikega pomena za trg dela in družbo; krepitev sodelovanja mladih v demokratičnem življenju; ter spodbujanje posodabljanja in internacionalizacije izobraževalnih institucij v korist EU in tretjih držav. Mobilnost se bo zato krepila in ostala ključni element celotnega programa, pri čemer bo velik poudarek na mobilnosti visokošolskih študentov.

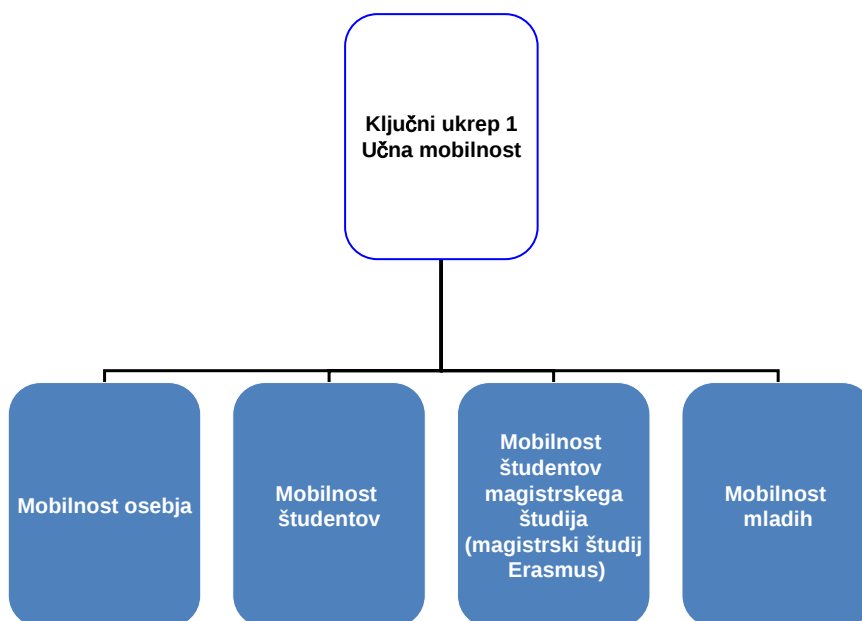
S proračunom, ki ga predlaga Komisija, bi program v sedemletnem obdobju lahko **omogočil mobilnost približno 5 milijonom udeležencev izobraževanja**. Zdaj je podprtih približno 400 000 mobilnosti EU letno. Ta številka bi se lahko povečala na povprečno 700 000; lani doseženo število pa je bilo 900 000 vključno z udeleženci izobraževanja in osebjem. Po ocenah bo v sedemletnem obdobju priložnosti mednarodne mobilnosti v tretje države ali iz

njih izkoristilo približno 135 000 ljudi. Vendar mobilnost ni sama sebi namen. Program bo zagotavljal večjo dodano vrednost EU, kar bo podpiralo rezultate mobilnosti in z njo povezane pogoje, zahtevalo pa bo tudi, da se mobilnost umesti v skladno strategijo institucionalnega razvoja.

Glavno merilo za financiranje bo kakovost, ki se bo dokazovala na podlagi izobraževalnih vsebin ter metod poučevanja in učenja, priznavanja učnih izidov, jezikovnih in medkulturnih priprav ter izboljšanih ureditev v organizacijah gostiteljicah.

Podpora *Erasmus* za vse na področju mobilnosti se bo osredotočala na štiri ključne dejavnosti:

- *mobilnost osebja, zlasti učiteljev, vodij usposabljanja, vodij šol in mladinskih delavcev;*
- *mobilnost visokošolskih študentov (vključno s skupnimi/dvojnimi diplomami) ter udeležencev poklicnega izobraževanja in usposabljanja;*
- *magistrski študij Erasmus za mobilnost študentov magistrskega študija z novim mehanizmom posojilnih jamstev;*
- *mobilnost mladih, vključno s prostovoljstvom in mladinskimi izmenjavami.*

Mobilnost osebja: Izsledki vseh raziskav so enaki glede ključne vloge, ki jo imajo učitelji in vodje šol pri izboljšanju uspešnosti udeležencev izobraževanja in sistemov izobraževanja. Za spodbujanje odličnosti poučevanja, razvoj inovativnih in uspešnih metod poučevanja/učenja ter zagotavljanje kakovosti v institucijah bo močno okrepljena mobilnost osebja v vseh sektorjih izobraževanja, vključno z dolgoročno mobilnostjo šolskega osebja. Več možnosti je predvidenih tudi za učno mobilnost mladinskih delavcev zaradi njihove vloge pri oblikovanju javnega mnjenja in za pospešitev izmenjave dobrih praks med mladinskimi organizacijami.

Mobilnost osebja, predvidena za obdobje	1 000 000 upravičencev
---	------------------------

Visokošolski študenti: Da bi ustrezale vedno večji internacionalizaciji visokošolskega sektorja, bodo dejavnosti učne mobilnosti Erasmus uživale trajnostno podporo in se širile v mednarodnem merilu, tudi v sosedne države, ter tako prispevale k cilju 20-odstotne mobilnosti visokošolskih diplomantov. To bo evropskim študentom omogočalo mednarodno mobilnost, neevropskim pa opravljanje dela študija v EU, s čimer se bo spodbujalo kroženje talentov in povečala privlačnost evropskega visokega šolstva v medsebojno korist visokošolskih institucij in sistemov v EU in drugod.

Skupne diplome: Program bo izhajal iz uspeha programa Erasmus Mundi, ki je bil izvajan z industrializiranimi državami, in tako krepil podporo mobilnosti diplom v skupnih visokokakovostnih študijskih programih, ki jih izvajajo univerze v EU in drugod. Ta ukrep bo odprl za dodatno financiranje s strani zainteresiranih partnerskih držav.

Mobilnost skupnih diplom	34 000 upravičencev
--------------------------	---------------------

Magistrski študij Erasmus: Magisteriji so bistvenega pomena za povečanje ravni kvalifikacij v visokem šolstvu ter za pomoč študentom pri pridobivanju zahtevnejših spretnosti za poklice z visoko intenzivnostjo znanja. Z bolonjskimi reformami je sicer nastalo več priložnosti, vendar je v EU izrazito premalo mobilnosti diplom. Delno je temu tako, ker so nacionalne sheme za podporo študentom (kadar obstajajo) navadno omejene, te podpore pa ni mogoče prenesti v drugo državo članico. Poleg tega študentje običajno nimajo dovolj zavarovanja s premoženjem, s katerim bi lahko zavarovali posojilo, zato je premija za tveganje izjemno visoka – zlasti, kadar posojilojemalec želi študirati v tujini. Ta težava je še zlasti pereča v primeru študentov, ki želijo celotni magistrski študij opraviti v drugi državi članici, kjer bodo šolnine verjetno visoke. Zato bo v okviru programa *Erasmus za vse* vzpostavljena jamstvena shema za študentska posojila, ki bo omogočala dostop do posojil pod ugodnimi pogoji za študente, ki bodo celotni magistrski študij opravljali v drugi državi EU ali EGP.

Študenti magistrskega študija Erasmus, upravičeni do jamstvene sheme za posojilo	330 000 upravičencev
--	----------------------

Udeleženci poklicnega izobraževanja in usposabljanja: Z boljšim dostopom mladih udeležencev poklicnega izobraževanja in usposabljanja do metod, praks in tehnologij, ki se uporabljajo v drugih državah, se bo izboljšala njihova zaposljivost v globalnem gospodarstvu: učenje, ki temelji na delu, je bistvenega pomena za zaposljivost na vseh stopnjah izobraževanja, zlasti danes zaradi zelo visoke stopnje brezposelnosti mladih in potrebe po večji kakovosti in privlačnosti tega sektorja v številnih evropskih državah. Zato se bo financiranje mobilnosti teh študentov močno povečalo.

Nadnacionalna pripravištva v podjetjih ponujajo precejšnje možnosti za povečanje zaposljivosti, zato se bo njihovo število za udeležence poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter za visokošolske študente močno povečalo. Cilj je krepiti povezave med izobraževanjem in podjetji, spodbujati podjetništvo in olajšati prehod z izobraževanja na področje dela. Kadar koli bo to mogoče, bodo v središču pozornosti področja, na katerih obstajajo vrzeli v spretnostih na državni ali sektorski ravni.

Mobilnost visokošolskih študentov v EU in drugod	2 165 000 upravičencev
Mobilnost udeležencev poklicnega izobraževanja in usposabljanja	735 000 upravičencev
SKUPAJ	2 900 000 upravičencev
– od tega pripravištva	700 000 upravičencev

Neformalno učenje: Neformalno učenje dopolnjuje izkušnje iz formalnega učenja. V tem smislu mobilnost močno vpliva na osebni razvoj, socialno vključevanje, aktivno državljanstvo in zaposljivost mladih. Učinek je še zlasti pomemben za prikrajšane mlade. Zato se bo povečala mobilnost mladih z mladinskimi izmenjavami in prostovoljstvom.

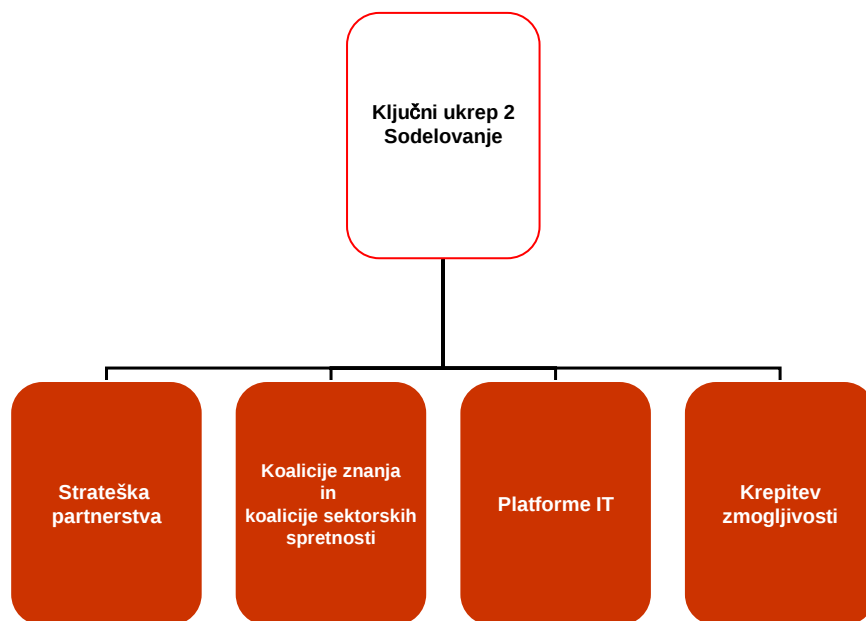
Mobilnost mladih	540 000 upravičencev
------------------	----------------------

3.3. Ključni ukrep 2: Sodelovanje za inovacije in dobre prakse

Projekti nadnacionalnega sodelovanja so bistvenega pomena za spodbujanje preglednosti, odprtosti in odličnosti ter za omogočanje izmenjave dobrih praks med institucijami. Za prispevek k upravljanju in izvajanju Evrope 2020 in dejavnosti odprte metode koordinacije bo v okviru programa zagotovljena **okrepljena podpora projektom sodelovanja**, katere cilj bo razvoj, prenos in izvajanje inovativnih praks na področju izobraževanja, usposabljanja in mladih. Novi program pa bo tudi močno prispeval k razvoju mednarodnega sodelovanja in krepitve zmogljivosti v tretjih državah.

Podpora programa *Erasmus za vse* na področju sodelovanja se bo osredotočala na štiri ključne dejavnosti:

- *strateška partnerstva med izobraževalnimi institucijami/mladinskimi organizacijami in/ali drugimi zadevnimi akterji;*
- *obsežna partnerstva med izobraževalnimi institucijami in institucijami za usposabljanje ter podjetji v obliki koalicij znanja za visoko šolstvo in koalicij sektorskih spretnosti;*
- *platforme za podporo IT, vključno s pobudo e-Twinning;*
- *krepitev zmogljivosti v tretjih državah, pri čemer bodo v središču pozornosti sosedске države.*

Strateška partnerstva: Kot odziv na naraščajočo potrebo po inovativnejših pristopih na področju izobraževanja bodo strateška partnerstva vključevala različne sporazume o sodelovanju z različnim finančnim obsegom, katerih cilj bo krepitev nadnacionalnega sodelovanja med izobraževalnimi institucijami/mladinskimi organizacijami in/ali drugimi akterji. Program bo povezoval dejavnosti mobilnosti in sodelovanja ter krepil sistemski učinek (projekti sodelovanja bi npr. lahko zajemali razvoj učnih načrtov in izmenjave osebja). Podobno se lahko za spodbujanje evropske razsežnosti sistemov prostovoljnega dela podpora uporabi za odpiranje takih sistemov nadnacionalni mobilnosti. Na podlagi preteklih izkušenj s programi za obdobje 2007–2013 (Comenius Regio, Mladi v akciji) se bo partnerstva, ki vključujejo regionalne in lokalne organe ter povezujejo akterje iz različnih sektorjev, spodbujalo k razvoju inovativnih, bolj celostnih pristopov k vseživljenjskemu učenju, učinkovitejši uporabi sredstev in kakovostnejšim projektom mobilnosti.

Sodelujoča strateška partnerstva/institucije	23 000 partnerstev in 115 000 institucij
--	--

Za spodbujanje inovacij in zaposljivosti udeležencev izobraževanja bo program podpiral sodelovanje s podjetji prek obsežnih nadnacionalnih projektov.

Koalicije znanja: V vodilni pobudi Evrope 2020 Unija inovacij je bila poudarjena ključna vloga, ki jo ima pomoč univerzam pri posodabljanju in izboljševanju kakovosti inovacij, in sicer v obliki „koalicij znanja“. Gre za strukturirana partnerstva med visokošolskimi institucijami in podjetji, s katerimi se razvijajo inovativni načini ustvarjanja in izmenjave znanja, krepijo ustvarjalnost in podjetništvo ter oblikujejo in izvajajo novi učni načrti in

kvalifikacije. Program bo odziv na zelo veliko zanimanje v poslovnem sektorju in sektorju izobraževanja za to vrsto sodelovanja, katerega cilj so inovacije in rast v Evropi⁷.

Koalicije sektorskih spretnosti: Sektorski projekti med podjetji ter ponudniki izobraževanja in usposabljanja za oblikovanje novih sektorsko prilagojenih učnih načrtov, razvoj inovativnih metod poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter praktično uporabo orodij za priznavanje po vsej Evropi.

Koalicije znanja in koalicije sektorskih spretnosti/sodelujoče institucije in podjetja	400 koalicij in 4 000 institucij
--	----------------------------------

Platforme za podporo IT in virtualna mobilnost: V odgovor na potrebo po alternativnih oblikah mobilnosti bo v programu namenjena večja vloga platformam za podporo IT. S takimi platformami se lahko z zelo nizkih dodatnimi stroški omogočita vzajemno učenje in izmenjava dobrih praks precej večji skupini možnih upravičencev. Odprti izobraževalni viri, kot so spletni tečaji in virtualna mobilnost, postajajo vedno pomembnejši za mednarodno privlačnost izobraževalnih institucij. Pobuda *e-Twinning* za sodelovanje med šolami bo imela močno podporo in bo navdihnila podobne pobude za poklicno izobraževanje in usposabljanje, izobraževanje odraslih in mlade. Odprta bo tudi za sosedске države.

Platforme informacijske tehnologije	3 platforme
-------------------------------------	-------------

Mednarodno sodelovanje in krepitev zmogljivosti: Sodelovanje s tretjimi državami bo v celoti vključeno v ključne ukrepe programa v skladu s prednostnimi nalogami zunanje politike EU, izhajalo pa bo iz izkušenj s programi za obdobje 2007–2013, zlasti programov Tempus in Erasmus Mundus. Cilj programa bo izboljšanje kakovosti, ustreznosti in upravljanja visokega šolstva s projekti „od spodaj navzgor“, ki jih bodo izvajali mednarodni konzorciji. Kot odgovor na močan političen poziv h krepitvi podpore sosedskim državam EU bo program podpiral krepitev zmogljivosti institucij in posodobitev visokošolskih sistemov s sodelovanjem in strukturnimi ukrepi. Te aktivnosti bo tesno povezal z mobilnostjo študentov in osebja. Program bo prispeval tudi k posodobitvi sistemov in krepitvi lokalnih zmogljivosti v Aziji, Latinski Ameriki in državah AKP ter podpiral projekte sodelovanja na področju neformalnega učenja.

Projekti sodelovanja za krepitev zmogljivosti na področju visokega šolstva	1 000 projektov
--	-----------------

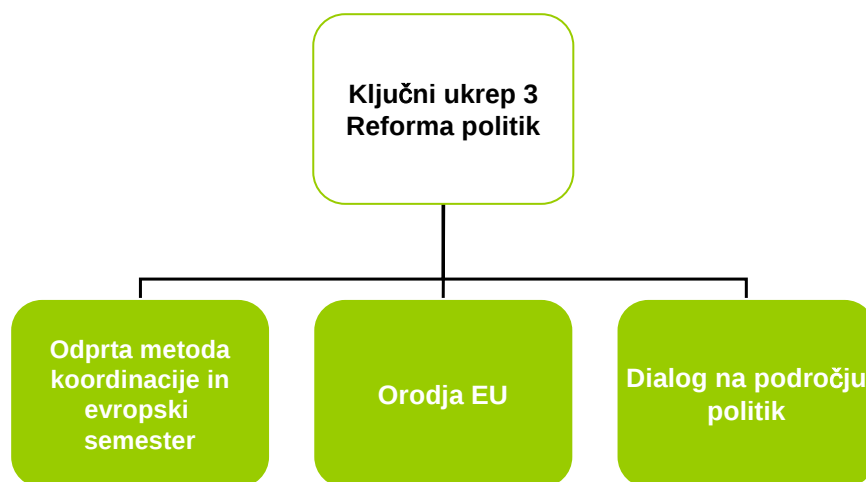
⁷ Programi in sheme Obzorje 2020, vključno z Evropskim inštitutom za inovacije in tehnologijo (EIT), ter koalicije znanja v okviru programa Erasmus za vse imajo skupni splošni cilj: povečati inovacijske zmožnosti Evrope. Vendar je njihov prispevek k inovacijski vrzeli Evrope dopolnilnega značaja: Obzorje 2020 prispeva s krepitvijo vezi med raziskavami in inovacijami (pri čemer niso vključene izobraževalne dejavnosti); EIT s polnim vključevanjem tako imenovanega trikotnika znanja (raziskave, inovacije in izobraževanje); ter koalicije znanja z okrepljenim sodelovanjem med izobraževanjem in inovacijami.

3.4. Ključni ukrep 3: Podpora za reformo politik

Oblikovanje politik na podlagi podatkov, temeljita analiza držav in večstranski nadzor so vsi ključnega pomena za uresničevanje strateških prednostnih nalog Evrope. Vrednost obojestranskega učenja na ravni EU in mednarodni ravni se je pokazala pri učinkovitosti naložb v izobraževanje in pri pomoči državam članicam pri izvajanju novih politik in reform. Precejšen učinek so imela različna orodja EU za preglednost, ki so nastala v okviru programa vseživljenjskega učenja. Spletni življenjepis *Europass* pri iskanju zaposlitve uporablja že več kot 10 milijonov ljudi.

Podpora programa *Erasmus za vse* na področju reforme politik se bo osredotočala na tri ključne dejavnosti:

- *podporo odprtih metod koordinacije (ET 2020, mladinska strategija EU) in evropskega semestra (Evropa 2020);*
- *orodja EU: vrednotenje in izvajanje.*
- *dialog na področju politik (zainteresirane strani, tretje države, mednarodne organizacije).*

S programom se bo **okrepila podpora dejavnostim, ki bodo pomagale usmerjati agendo EU na področju izobraževanja, usposabljanja in mladih**, zlasti z odprtimi metodami koordinacije: razvoju kazalnikov, statistike in meril uspešnosti ter spremljanju gibanj in razvoja politik; vzajemnemu učenju in vzajemnim pregledom; analizi politik ter primerjalnim študijam. Program bo povečal podporo nacionalnemu izvajanju orodij EU za preglednost (npr. EQF, ECTS, ECVET)⁸ in vseevropskim omrežjem. Podprl bo izvajanje *U-Multirank*,

⁸ EQF: evropsko ogrođe kvalifikacij; ECTS: evropski sistem zbiranja in prenašanja kreditnih točk; ECVET: evropski sistem prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

informacijskega orodja za rangiranje, ki temelji na uspešnosti in se uporablja za analizo visokošolskih institucij s ciljem temeljito izboljšati preglednost visokošolskega sektorja s prvimi rezultati leta 2013.

Program bo podprl tudi posebne agende politik na področju tematskih prednostnih nalog, vključno s programom za posodobitev visokošolskega izobraževanja, bolonjski proces (visokošolsko izobraževanje) in københavnski proces (poklicno izobraževanje in usposabljanje), načrt za šole v 21. stoletju, Evropsko agendo za izobraževanje odraslih in strukturiran dialog z mladimi, vključno z operativno podporo Evropskemu mladinskemu forumu in partnerstvom z reprezentativnimi nevladnimi mladinskimi organizacijami. Podprl in krepil bo tudi izvajanje osmih ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje iz evropskega okvira 2008⁹.

Cilj podpore reformi politik bo uresničevanje posebnih ciljev strategije ET 2020 ter ciljev Evrope 2020 na področju izobraževanja in človeškega kapitala. Z odprto metodo koordinacije se bo program osredotočil na glavne teme politik, ki bodo prispevale k tem ključnim ciljem EU: spodbujanje uporabe IKT v šolah¹⁰ ter na vseh stopnjah formalnega izobraževanja; višjo stopnjo pismenosti mladih in odraslih Evropejcev; zmanjšanje stopnje osipa; spodbujanje odličnosti in močnejših povezav med izobraževanjem, raziskavami in inovacijami; krepitev učenja jezikov poleg prečnih kompetenc, kot sta učenje učenja in podjetništvo.

Dialog na področju politik se bo krepil tudi s tretjimi državami, sosednjimi državami ter strateškimi partnerji v državah v vzponu in razvitih državah v skladu s prednostnimi nalogami politik EU.

3.5. Vodilna pobuda Jean Monnet

Program, ki se je začel leta 1989, zdaj poteka v 62 državah po vsem svetu, približno 740 univerz pa nudi tečaje Jean Monnet kot del učnih načrtov. Med letoma 1990 in 2009 je bilo z vodilno pobudo Jean Monnet vzpostavljenih približno 3 500 projektov na področju študijev evropskega združevanja, vključno s 141 evropskimi centri odličnosti Jean Monnet, 775 katedrami in 2 007 stalnimi organiziranimi študijskimi oblikami in evropskimi moduli. Na podlagi izkušenj in dobrih praks iz vodilne pobude bo program spodbujal poučevanje in raziskave evropskega združevanja v državah članicah EU in po vsem svetu (zlasti v državah kandidatkah in sosedskih državah). Spodbujali se bodo raznolikost študijev, bolj uravnotežen geografski obseg in sodelovanje nove generacije učiteljev.

Zaradi mednarodno priznane akademske odličnosti v številnih disciplinah, ki so pomembne za evropsko združevanje, bo program še naprej zagotavljal posebno podporo Evropski akademiji (v Bruggeu in Natolinu) za razširitev njenih dejavnosti na sosedske države, in Evropskemu univerzitetnemu inštitutu, da se bodo krepile njegove zmogljivosti za spodbujanje dobrega upravljanja evropskih politik. Obe instituciji bosta vabljene h krepitvi medsebojnega sodelovanja. Druge akademske institucije na področju evropskega združevanja bodo imele dostop do programa v skladu z dodano vrednostjo svojih dejavnosti.

⁹ Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje.

¹⁰ Podpora se bo nudila povsem v skladu s ključnim ukrepom 68 Digitalne agende, ki države članice spodbuja k vključevanju e-učenja v nacionalne politike za posodobitev izobraževanja in usposabljanja.

Za institucije, ki si želijo zagotoviti priznavanje kakovosti svojih študijev evropskega združevanja, bo Komisija ustvarila *znak odličnosti Jean Monnet*. Kot strokovni forum, kako podpreti upravljanje in oblikovanje politik EU, služi tudi mreža profesorjev v okviru programa Jean Monnet. Zato se bo krepil dialog med akademskim svetom in oblikovalci politik.

3.6. Ukrep Šport

Za oblikovanje evropske razsežnosti na področju športa bo program podpiral naslednje dejavnosti:

- *nadnacionalne projekte sodelovanja;*
- *zelo pomembne nekomercialne evropske športne prireditve;*
- *podporo krepitvi dokumentacijske podlage za oblikovanje politik na področju športa;*
- *krepitev zmogljivosti v športu;*
- *dialog z ustreznimi evropskimi zainteresiranimi stranmi.*

Program se bo osredotočal na: krepitev dobrega upravljanja in baze znanja na področju športa v EU; spodbujanje telesne aktivnosti, ki izboljšuje zdravje; izkoriščanje možnosti športa za spodbujanje socialne vključenosti, spodbujanje dvojne poklicne poti s kombiniranjem izobraževanja in usposabljanja športnikov ter reševanje problema nadnacionalnih težav, kot so nedovoljena poživila, vnaprejšnji dogovori o rezultatih, nasilje, rasizem in nestrpnost.

Upravičenci programa bodo javni organi ali organizacije civilne družbe, dejavne na področju množičnega športa. Projekti in mreže, ki bodo prejeli podporo, bodo pretežno služili izvajanju in nadzoru smernic in priporočil, ki jih bodo sprejele države članice in/ali športne organizacije na področjih, kot so dobro upravljanje, dvojne poklicne poti in stopnje udeležbe na področju športa in telesnih aktivnosti.

4. PRORAČUN IN IZVAJANJE

Iz ocen sedanjih programov je razvidno, da se rezultati najučinkoviteje in najuspešneje zagotavljajo s sistemom agencij EU in nacionalnih agencij. Finančne revizije agencij in ocene Računskega sodišča kažejo, da je raven napak pri upravljanju izjemno nizka (manj kot 2 %). Zato bo program izhajal iz obstoječega temeljnega sistema, pri tem pa bo okrepil **mehanizme izvajanja za zmanjšanje upravnih in vodstvenih stroškov**.

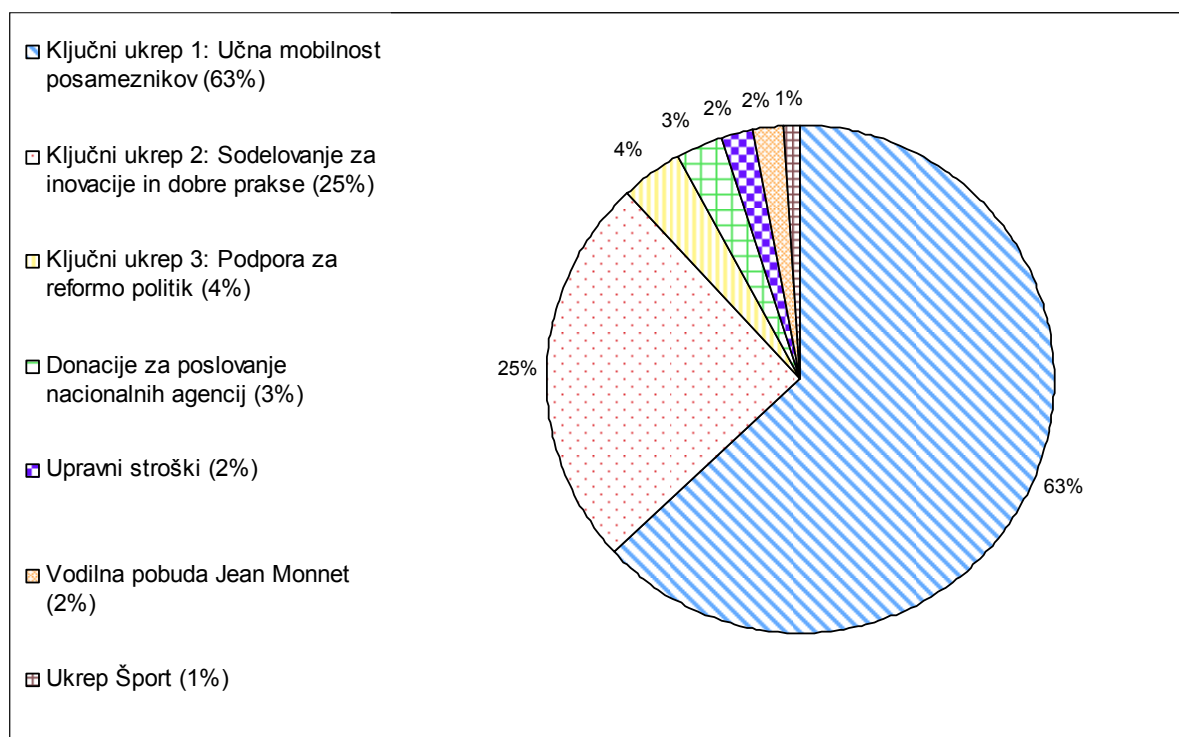
4.1. Proračun

V tabeli 1 in na grafu 1 so prikazani predlagani deleži financiranja za glavne dejavnosti. Zaradi preteklih izkušenj in za večje osredotočanje na mobilnost bosta približno dve tretjini proračuna dodeljeni za učno mobilnost. Ker sta sodelovanje in reforma politik bistvenega pomena za učinek politik, bosta zaradi narave dejavnosti seveda manj vplivala na proračun. Zaradi mednarodne razsežnosti je program v skladu s prednostnimi nalogami zunanje politike EU. Kot odgovor na dogodke v mednarodnem okviru bo dodeljevanje letnega proračuna temeljilo tudi na prožnosti.

TABELA 1: OKVIRNA DODELITEV PRORAČUNSKIH SREDSTEV GLEDE NA VRSTE UKREPOV ZA IZOBRAŽEVANJE, USPOSABLJANJE IN MLADE (brez stroškov za program Jean Monnet in šport ter upravnih stroškov)

Ključni ukrepi in dejavnosti	Približen delež celote v %	Ciljni upravičenci dejavnosti
ključni ukrep 1: Učna mobilnost posameznikov	66 %	osebje, udeleženci visokošolskega izobraževanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja, skupni magisteriji, magistrski študij Erasmus (jamstvena shema za študentska posojila), mladi
ključni ukrep 2: Sodelovanje za inovacije in dobre prakse	26 %	strateška partnerstva, koalicije znanja, koalicije sektorskih spretnosti in platforme IT
ključni ukrep 3: Podpora za reformo politik	5 %	podpora upravljanju Evrope 2020 in odprti metodi koordinacije
donacije za poslovanje nacionalnih agencij	3 %	

GRAF 1: DODELITEV PRORAČUNSKIH SREDSTEV ZA PROGRAM NA PODLAGI VRSTE UKREPOV

Zgradba programa bo organizirana v skladu s tremi ključnimi ukrepi, dostop pa bo odprt za glavne sektorje, ki trenutno prejemajo podporo iz programa vseživljenjskega učenja in programa Mladi v akciji. V **tabeli 2** in na **grafu 2** je prikazana **simulacija možne razdelitve finančnih sredstev po sektorjih** na podlagi navedenih prednostnih nalog in posebnih dejavnosti v primerjavi s položajem v obdobju 2007–2013. Pomembno pa je upoštevati, da je

treba številke obravnavati kot okvirne ocene. Pri izvajanju programa bo mogoče opredeliti porabo proračuna v glavnih sektorjih izobraževanja, usposabljanja in mladih¹¹ ter poročati o njej. Kot je prikazano, naj bi predlagani proračun programa omogočil zvišanje stopenj financiranja za različne sektorje izobraževanja in sektor neformalnega učenja mladih.

TABELA 2: MOŽNE RAVNI FINANCIRANJA PO SEKTORJIH ZA OBDOBJE 2014–2020 V PRIMERJAVI Z OBDOBJEM 2007–2013 (v milijonih EUR, EU-27)

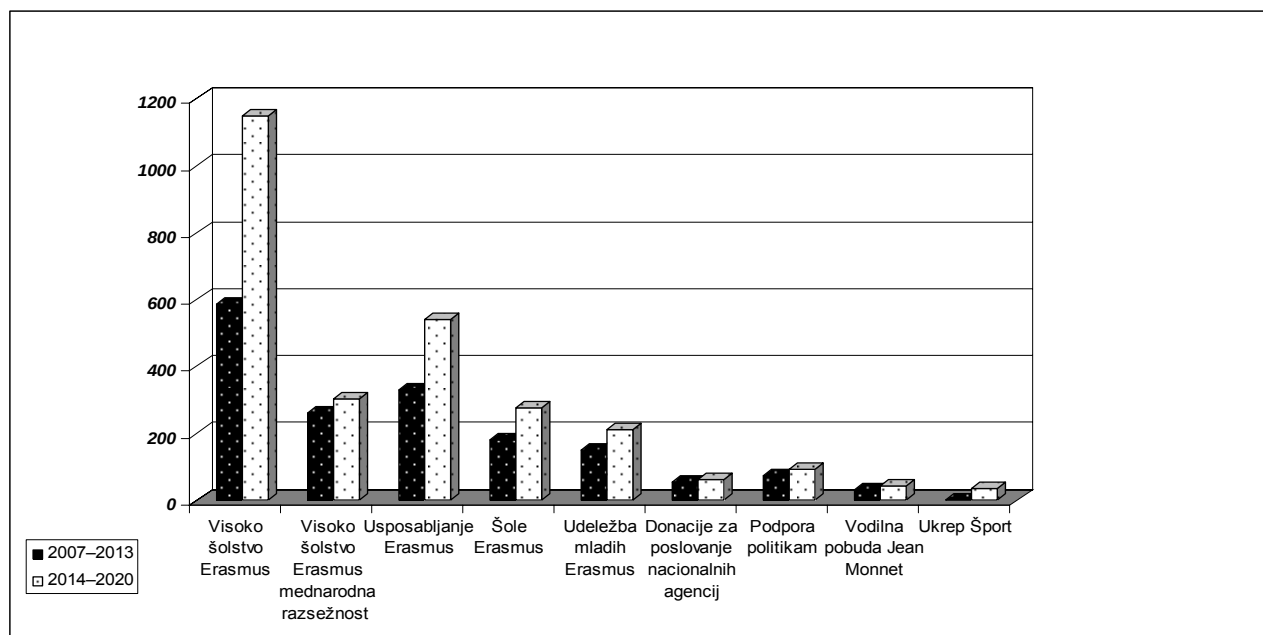
Erasmus za vse	Programi 2007–2013*	Letno povprečje 2014–2020	Povečanje v %	Ciljni prejemniki
visokošolsko izobraževanje Erasmus (vključno s terciarnim poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem)	585	1 100–1 150	85–95 %	študenti, osebje, skupni programi, magistrski študij, strateška partnerstva, koalicije znanja
visokošolsko izobraževanje Erasmus – mednarodna razsežnost (proračunski razdelek 4)	220**	259	17 %	študenti, osebje in krepitev zmogljivosti, zlasti v sosedskih državah
usposabljanje Erasmus (poklicno izobraževanje in usposabljanje ter izobraževanje odraslih)	330, od tega 60 za izobraževanje odraslih	500–540, od tega približno 110 za izobraževanje odraslih	skupno 50–60 %, od tega približno 80 % za izobraževanje odraslih	študenti, osebje, strateška partnerstva, koalicije sektorskih spretnosti, platforme informacijske tehnologije
šole Erasmus	180	250–275	40–55 %	osebje, strateška partnerstva, platforme informacijske tehnologije
udeležba mladih Erasmus	150	190 – 210	25–40 %	mladi, osebje, strateška partnerstva, platforme informacijske tehnologije
donacije za poslovanje (nacionalne agencije)	55	63	15 %	
podpora politikam	75	92	20 %	
Jean Monnet	30	45	50 %	
šport	n.r.	34	n.r.	

* Združuje dejavnosti, financirane leta 2010, ki zajemajo EU–27 in so indeksirane za leto 2017.

¹¹ Sedanji in prihodnji proračunski položaj nista v celoti in neposredno primerljiva. Ocene temeljijo na glavnih vrstah ukrepov v okviru programov za obdobji 2007–2013 in 2014–2020. Nekateri izdatki, ki se trenutno štejejo za del sektorskega proračuna, so izključeni, ker bodo skupni (npr. donacije za poslovanje nacionalnih agencij in dejavnosti podpore politikam). Dodeljevanja, ki temelji na uspešnosti, vnaprej ni mogoče natančno oceniti.

** To je približna ocena ravni financiranja, dodeljenega za mednarodno sodelovanje na področju visokošolskega izobraževanja.

GRAF 2: MOŽNI RAZVOJ LETNEGA FINANCIRANJA ZA OBDOBJE 2014–2020 V PRIMERJAVI Z OBDOBJEM 2007–2013

Številne ločene prednostne naloge politik in dejavnosti bodo vključene v tri vrste ključnih dejavnosti. Večjezičnost se bo spodbujala z: razvojem mobilnosti udeležencev izobraževanja in jezikovnih učiteljev, sodelovanjem za razvoj inovativnih orodij in metod za jezikovno izobraževanje ter podporo politikam za reformo jezikovnega izobraževanja in jezikovno raznolikost izobraževalnih sistemov.

Z novimi dejavnostmi, ki bodo upoštevale nove izzive (npr. pomembno povečanje mobilnosti učiteljev za podporo kakovosti institucij poklicnega izobraževanja in usposabljanja) bodo številne dejavnosti spremenjene v racionalizirane prednostne naloge z jasnejšimi cilji. Šole se bo spodbujalo k sodelovanju v nadenacionalnih partnerstvih in sporazumih o sodelovanju s podobnimi institucijami iz drugih držav EU, da bi se povečal učinek podpore EU in spodbujale sinergije med različnimi oblikami sodelovanja, kot so virtualna mobilnost, mobilnost učencev in osebja ter pedagoški projekti.

Obratno pa bodo nekatere dejavnosti zmanjšane ali ukinjene zaradi omejenega systemskega učinka, previsokih stroškov in obstoja drugih virov financiranja EU, ki podpirajo podobne dejavnosti. Te vključujejo študijske obiske, pripravljalne obiske in delavnice za odrasle; intenzivne programe Erasmus (ki bodo vključeni v širše dejavnosti, usmerjene v tesno sodelovanje med visokoizobraževalnimi institucijami); nadaljevanje izobraževanja odraslih na trgu dela (ki se bo preusmerilo k drugim finančnim sredstvom EU, zlasti Evropskega socialnega sklada).

Minimalna sredstva za posamezne sektorje: Izvajanje programa bo omogočilo primerno dodelitev sredstev za vsakega od petih glavnih širših sektorjev, da se prepreči zmanjšanje sredstev za glavne kategorije zainteresiranih strani in upravičencev pod ravno, ki je zagotovljena s programi za obdobje 2007–2013. Ustrezna okvirna finančna sredstva naj bi kot odstotni delež celotnega proračuna (proračunski razdelek 1) znašala: 25 % za *visokošolsko izobraževanje*; 17 % za *poklicno izobraževanje in usposabljanje ter izobraževanje odraslih (od tega 2 % za izobraževanje odraslih)*; 7 % za *šole in 7 % za mlade*. Te sredstva so bila dodeljena na podlagi trenutnega položaja in naj bi zagotavljala trajnost minimalnih jamstev za glavne sektorje izobraževanja. Ti minimalni pragovi omogočajo precejšnjo prožnost, ki bo verjetno koristila vsem sektorjem. Za ponazoritev: v okviru programa vseživljenjskega učenja vsi sektorji izobraževanja porabijo več sredstev od minimalnega zagotovljenega zneska.

4.2. Izvajanje

V programu, zlasti njegovih določbah o izvajanju, bo poudarek na racionalizaciji, poenostavljanju in dodeljevanju sredstev, ki bo temeljilo na uspešnosti. Obenem se bo pri izvajanju kot protiutež prizadevanjem za racionalizacijo upoštevala tudi potreba po prožnosti in raznolikosti.

Za poenostavitev in racionalizacijo se bo število dejavnosti, podprtih v obdobju 2007–2013, v okviru programa zmanjšalo s 75 na 11¹² (4 dejavnosti mobilnosti, 4 dejavnosti sodelovanja, 3 dejavnosti podpore politikam). Za večjo učinkovitost se bo uporabljalo več nepovratnih sredstev na podlagi pavšalnih stopenj. Pri ukrepih mobilnosti se bodo veliko uporabljali uspešni primeri, kot so nepovratna sredstva na podlagi pavšalnih stopenj za mobilnost študentov Erasmus. Ker s posameznimi prijavi za mobilnost ne bodo več upravljale nacionalne agencije, se bo zmanjšala upravna obremenitev.

Z racionalizacijo zgradbe programa in osredotočenjem na sistemski učinek se bo po ocenah omogočilo 30-odstotno povečanje učinkovitosti sistema s 85-odstotnim zmanjšanjem števila dejavnosti v primerjavi s sedanjim položajem. Povečanje nastane zaradi manjše kompleksnosti programa, ki temelji na precej manjšem številu ciljev, osredotočanju na ključne ukrepe, povezovanju prečnih dejavnosti in ukinitvi dejavnosti, ki se prekrivajo ali so premalo učinkovite oziroma premalo obsežne.

Nadaljnji 10-odstotni porast produktivnosti se lahko pričakuje zaradi sprejetja skupnih orodij po združitvi programov in vzpostavitvi ene same nacionalne agencije za koordinacijo v posamezni državi. Porast bi nastala na podlagi skupnih režijskih stroškov in s tem povezane ekonomije obsega: enega samega sistema IT za upravljanje sredstev, dodeljenim nacionalnim agencijam, enotnega sklopa pravil, manjšega števila finančnih transakcij itd. Pri obsežnejšem programu vseživljenjskega učenja so upravni stroški agencij že zdaj precej nižji kot pri manjšem programu Mladi v akciji (4,5 % v primerjavi z 8 %).

Zato bo cilj s **pomočjo kumulativnega učinka poenostavitve doseči do 40-odstotni dvig produktivnosti**. Skupni učinek bi v splošnem povečal vsoto, upravljano na osebo (v ekvivalentu polnega delovnega časa) s 6 na 10 milijonov EUR.

Nadzor bo temeljil na načelu enotne revizije: vsaka država članica bo prek določenega nacionalnega organa nadzorovala s programom povezane dejavnosti na nacionalni ravni;

¹² Pri tem nista všteta vodilna pobuda Jean Monnet in šport.

nacionalna agencija bo odgovorna za nadzor upravičencev, Komisija pa bo v izogib prekrivanjem nadzorovala in usklajevala sistem nadzora ter postavljala minimalne zahteve. Nadzor bo temeljil na tveganjih. Ti ukrepi se začenjajo uvajati že v sedanjih programih.

Posledična poenostavljena in racionalizirana zgradba bi bila precej prožna zaradi nizkih mejnih stroškov in povečanja proračuna za 70 %, kot je predlagano v sporočilu Komisije o večletnem finančnem okviru, ter **bi bila izvedljiva s trenutno ravno virov**.

Magistrski študij Erasmus (jamstvena shema za posojila študentom magistrskega študija) se bo izvajal prek zaupnika, pooblaščenega za izvedbo na podlagi skrbniških sporazumov, ki določajo podrobna pravila in zahteve, ki urejajo izvajanje finančnega instrumenta, pa tudi ustrezne obveznosti strank.

Izvedbene določbe bodo **povečale dodelitev sredstev na podlagi uspešnosti** in dodano vrednost EU na podlagi kvalitativnih meril in kjer bo le mogoče, tudi kvantitativnih. Za ključni ukrep 1 (mobilnost) bo 25 % finančnih sredstev, dodeljenih nacionalnim agencijam, razdeljenih na podlagi kvantitativnih načel, kot so izvajanje proračuna, število posameznikov v programu mobilnosti in izvajanje delovnih programov nacionalnih agencij. To je enak delež kot pri dodeljevanju, ki temelji na uspešnosti in se pri Erasmusu že uporablja. Predlaga se, da se izhaja iz navedenih izkušenj. Preostali proračun se bo nacionalnim agencijam dodelil predvsem na podlagi števila prebivalstva. Kvalitativna merila za povečanje dodane vrednosti EU se bodo zlasti uporabljala za ključna ukrepa 2 (sodelovanje) in 3 (reforma politik), kot so stopnja institucionalne zavezanosti in zavezanosti virov zainteresiranih strani, ki vstopijo v partnerstvo, ali povezava med dejavnostmi odprte metode koordinacije in izzivi, kakor ugotovljenimi pri upravljanju Evrope 2020.

Pri zagotavljanju stabilnosti stopenj financiranja in posledičnem izogibanju pristopu „stop and go“ bodo pri dodeljevanju proračuna za mednarodno razsežnost upoštewane prednostne naloge na geografskem in razvojnem področju ter področju politik, vzpostavljene za zunanje ukrepe EU. Za zagotovitev tokov mobilnosti v različne regije zunaj EU in iz njih ter za njihovo spremljanje bodo vzpostavljeni sistemi načrtovanja in poročanja.

Pri sestavljanju tega sporočila in predloga za novi program je Komisija opravila obsežna posvetovanja: z vodji izobraževalnih institucij, učitelji, raziskovalci in študenti, podjetji in socialnimi partnerji, vladami, mednarodnimi organi ter zainteresiranimi stranmi, ki delujejo na področju mladih.

5. ERASMUS ZA VSE: NALOŽBA V NAŠO PRIHODNOST

EU se spopada z enim od obdobj, ki predstavljajo največji izziv od njenega nastanka. Krize ne bo mogoče trajnostno reševati brez jasne zaveze doseganju odličnosti in enakosti z izobraževanjem, spodbujanju mobilnosti in oblikovanju evropske identitete na podlagi večkulturnosti in raznolikosti, ki je značilna za evropski model.

Edina pot naprej je naložba v ljudi Evrope. Cilj novega programa *Erasmus za vse* je dati priložnost milijonom oseb v Evropi in po vsem svetu, da izkoristijo priložnosti edinstvene mednarodne izkušnje. S povezovanjem izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa bo program ustvaril racionalizirano strukturo, s katero se bo izkoriščanje priložnosti omogočilo večjemu številu ljudi ter povečal njen obseg in učinek. Z izkoriščanjem prednosti enega največjih uspehov Evrope, programa Erasmus, bo novi „Erasmus za vse“ spodbujal

mednarodno mobilnost z uvedbo Erasmus v šole, poklicno izobraževanje in usposabljanje, magistrski študij in posebna mladinska področja, kot je prostovoljstvo.

Osrednja vloga EU kot bistvenega prispevka k ustvarjanju gospodarske dinamike in politične stabilnosti se lahko zagotovi le, če zasebni, javni, nacionalni in mednarodni akterji jasno izrazijo brezpogojno zavezo grajenju prihodnosti na podlagi izobraževanja in usposabljanja.